

Standardy sociálně-právní ochrany dětí

Porada ředitelky Krajského úřadu Jihomoravského kraje s tajemnicemi a tajemníky obecních úřadů obcí typu I, II, III

Brno, 10. prosince 2014

Legislativa

§ 9a odst. 3 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“) –

Orgány sociálně-právní ochrany, zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc a pověřené osoby jsou povinny se řídit při výkonu sociálně-právní ochrany standardy kvality sociálně-právní ochrany, které jsou kritérii určujícími úroveň kvality poskytování sociálně-právní ochrany. Plnění standardů kvality sociálně-právní ochrany se hodnotí systémem bodů.

Povinnost zavést standardy je stanovena v přechodných ustanoveních zákona č. 401/2012 Sb., bod 12. – **nejpozději do 31.12.2014,**
a nejpozději od tohoto data platí povinnost se jimi při výkonu SPO řídit!

Legislativa

Standardy kvality sociálně-právní ochrany dětí při poskytování SPO orgány sociálně-právní ochrany dětí

jsou uvedeny

v příloze č. 1 k vyhlášce č. 473/2012 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o sociálně-právní ochraně dětí

Legislativa

Orgány sociálně-právní ochrany dětí (dále jen „OSPOD“) jsou:

- krajské úřady
- obecní úřady obcí s rozšířenou působností
- obecní úřady
- MPSV
- Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí
- Úřad práce ČR a jeho krajské pobočky

Podpora standardizace na ORP a krajích

MPSV v roce 2013 vyhlásilo výzvu C2 pro kraje a ORP k předkládání grantových projektů v rámci OP LZZ zaměřených na zavádění standardů kvality.

Realizace projektu od 02/2014 do 06/2015

Cílem projektu je rozvoj kvality a dostupnosti SPO prostřednictvím zavedení standardů kvality – personální a materiální zabezpečení, zpracování metodik, profesní vzdělávání pracovníků OSPOD, zlepšení podmínek pro klienty, prohloubení odborné spolupráce...

Podpora standardizace na ORP a krajích

Využití finančních prostředků jen v souladu s Metodikou způsobilých výdajů OP LZZ, zpracovanou MPSV.

Dle vyjádření FÚ pro JMK, oddělení dotací a finanční kontroly, skutečnost, že poskytovatel dotace při věcných kontrolách projektu nezkoumá účetní doklady k nepřímým nákladům a nepožaduje jejich uchování ve složce projektu, neznamená, že by je příjemce dotace neměl uchovávat v režimu zákona o účetnictví.

Příjemce dotace musí být schopen předložit všechny dokumenty a účetní doklady vztahující se ke kontrolovanému subjektu kdykoliv během trvání zákonné desetileté lhůty.

Kopii písemnosti obdrželi vedoucí sociálních odborů.

ORP a kraje po skončení projektu

Personální posílení OSPOD

by mělo zůstat i po skončení projektu, **musí odpovídat standardu č. 4** - počet zaměstnanců je přiměřený spádovému obvodu OSPOD. Při výpočtu přiměřeného počtu zaměstnanců OSPOD je zohledňováno kritérium náročnosti výkonu SPO a počet nezl. dětí (1 pracovník na 800 dětí).

Sociodemografická analýza - Mapy rozložení ohrožení dětí a rodin v ČR, SocioFactor s r.o., 2013

MPSV zvažuje další projekt (ne navazující), pokrytí personálních nákladů z účelové neinvestiční dotace na výkon SPO.

Dotace pro rok 2015 – při výpočtu výše se bude postupovat dle počtu nezletilých dětí ve správním obvodu ORP a míry náročnosti (ORP může MPSV požádat o změnu), v odůvodněném případě bude možné požádat o doplatek.

Kontrola standardů kvality

OSPOD, který se zapojil do projektu, **musí mít všechny standardy zpracované písemně** (zavedení standardů je jednou z aktivit projektu), ostatní jen ty, u kterých je to ve vyhlášce stanoveno (např. „*OSPOD má písemně zpracována pravidla pro přijímání nových zaměstnanců*“).

Kritéria 5d, 5d, 6b a 13a

Naplnění určitých standardů musí být zveřejněno (web, nástěnky na pracovišti) a mělo by být doplněno také do interních směrnic úřadu (např. průběžné vzdělávání).

Kontrolovat bude krajský úřad.

Obecní úřady

Nehodnotí se kritéria

1a, 1b – povinnost zajištění nepřetržitého výkonu SPO na území celého správního obvodu;

4b – povinnost zajistit přiměřený počet zaměstnanců, minimálně 1 pracovníka na 800 dětí s trvalým pobytem;

8d – normativ počtu případů, maximálně 80 rodin na 1 zaměstnance SPO;

9c, 9d – povinnost provádět vyhodnocování situace dítěte a rodiny a zpracovávat IPOD (viz též § 10 odst. 3 zákona);

Obecní úřady

Nehodnotí se kritéria

14b – příprava dětí starších 16 let, které jsou v náhradní rodinné péči nebo v ústavní péči, na samostatný život.

Obecní úřady

Vzhledem k tomu, že pro OÚ I nejsou závazné standardy kvality určující minimální počet zaměstnanců a normativ počtu případů,

nelze

na OÚ I plně vztahovat ani standardy kvality
2b, 2c, 4a, 4c, 5a, 5b, 5c, 5d, 6a, 6b, 6c....

Obecní úřady

... avšak

tyto se hodnotí v případě, že je na **OÚ I** zařazen zaměstnanec, v jehož **pracovní náplni je zajišťování agendy SPO** alespoň v části jeho pracovního úvazku.

Současně také platí, že tento zaměstnanec musí splňovat:

- **kvalifikační předpoklady** pro výkon činností podle z. č. 108/2006 Sb.
- **ZOZ**

Obecní úřady

dále musí naplnit kritéria standardů

7a, 7b – povinnost vyhledávat ohrožené děti a spolupracovat s dalšími OSPOD, samosprávou, policií, se školami a školskými zařízeními, poskytovateli zdravotních služeb, pověřenými osobami a poskytovateli sociálních služeb;

8a, 8b, 8c – povinnost přijímat oznámení o ohrožených dětech, posoudit jejich naléhavost a přidělit případ odpovědnému pracovníkovi (netvoří-li obecní úřad pouze starosta);

Obecní úřady

a kritéria standardů

9a, 9b – základní principy jednání s klienty, včetně jednání s osobami se specifickými potřebami;

12a, 12b – povinnost vedení evidence dětí a spisové dokumentace o dětech, kterým obecní úřad poskytl pomoc a ochranu (rejstřík ROD a spis ROD);

13a, 13b – přijímání a vyřizování stížností na činnost obecního úřadu při výkonu SPOD;

14a – doporučení a zprostředkování služeb klientům.

Obecní úřady

Pokud OÚ I není schopen zajistit výkon agendy SPO,

existují 2 varianty řešení podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích:

- **veřejnoprávní smlouva**, na základě které bude přenesenou působnost na úseku SPO nebo její část vykonávat za obecní úřad jedné obce obecní úřad jiné obce (obě obce se musí nacházet ve správním obvodu stejné ORP a může jít též o smlouvu obcí a ORP). K uzavření smlouvy je třeba souhlasu krajského úřadu (odbor kontrolní a právní KrÚ JMK)

Pozn. zkontrolovat dříve uzavřené veřejnoprávní smlouvy, zda odpovídají činnosti a ustanovení zákona!

- **odejmutí výkonu přenesené působnosti** (neplní-li orgán obce povinnost podle § 7 odst. 2, rozhodne krajský úřad, že pro ni bude přenesenou působnost nebo část přenesené působnosti vykonávat pověřený obecní úřad, do jehož správního obvodu patří. Krajský úřad zároveň rozhodne o převodu příspěvku na výkon přenesené působnosti podle § 65 zákona o obcích)

Obecní úřady

Příklad hodnocení naplnění standardů kvality

Obecní úřad XY, obec má 1580 obyvatel

Pracovníci obecního úřadu:

starosta, místostarosta, účetní, administrativní pracovníce

Úřední hodiny: Po, St 8:00-11:15, 12:15 – 17:00

V informacích o obecní agendě zcela chybí jakákoliv informace o agendě sociálně-právní ochrany dětí ⇒ **porušení standardů 3a** (OSPOD zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup či jiným vhodným způsobem pravidla a postupy jím vytvořené za účelem naplnění standardů...) **a 3b** (OSPOD má zpracovány informace o rozsahu a podmínkách poskytování SPO, a to ve formě srozumitelné cílové skupině. Tyto informace jsou veřejně dostupné).

Děkujeme za pozornost,
za oddělení sociální práce, SPO a rodinné
politiky OSV KrÚ JMK

PhDr. Jarmila Bisomová, tel.: 541651158
e-mail: bisomova.jarmila@kr-jihomoravsky.cz